

De voorlezer

EEN VERHAAL VAN ALINE SAX

Emily komt elke dag een halfuurtje voorlezen aan Laura, het zieke dochtertje van de Pattersons. Gaandeweg ontdekt Emily dat er in het huis van de Pattersons iets heel vreemds aan de hand is.

Het huis was groter dan alle andere in de straat en het leek alsof de andere huizen uit eerbied waren opgeschoven. Grote ramen keken van drie verdiepingen neer op de kleine mensen op de stoep. Een zwart ijzeren hek bakende de buitenwereld af van de wereld van het huis. Ooit moest het weelde en trots hebben uitgestraald, maar nu maakte het huis een verwaarloosde en verlaten indruk. Er groeide gras tussen de stenen van het paadje dat naar de zware voordeur leidde, en de verf bladderde van de deur. Ook de dakpannen lagen niet allemaal meer op hun oorspronkelijke plaats. Het hele huis was donker en leek zich teruggetrokken te hebben uit het leven.

Emily keek nog een keer naar het nummer. Ze had zich niet vergist. Hier moest ze zijn. Ze schudde een huivering van haar rug en liep naar de deur. Zonder nog verder te aarzelen klopte ze aan. Het duurde een hele tijd vooraleer ze geluiden hoorde en even dacht ze dat ze misschien toch een verkeerd nummer had onthouden. Toen ging de deur een klein beetje open en verscheen het hoofd van een vrouw.

‘Goedemiddag, mevrouw’, begon Emily, maar de vrouw liet haar niet uitspreken.

‘Kom snel binnen, kind. Je vat nog kou.’ Emily wilde zeggen dat het buiten helemaal niet zo koud was – het was lente – maar ze zweeg en stapte naar binnen. De vrouw sloot meteen de deur en Emily moest haar ogen even laten wennen aan het halfduister. Een grote kroonluchter met kaarsen verlichtte een grote hal met een houten trap en vier deuren. Emily volgde de vrouw door een van de deuren. Het was een salon met leren fauteuils en boekenkasten. De gordijnen waren dichtgeschoven – zelfs nu, in het midden van de dag – en het haardvuur brandde.

In een van de sofa’s zat een man een pijp te roken en de krant te lezen.

‘John, dit is het meisje dat komt voorlezen’, zei de vrouw. De man keek even op, knikte kort, maar verdween meteen weer achter de krant. ‘Vierde moord op gouvernante’, blokletterde de kop. 10 januari 1881. Emily fronste. Waarom las die man een krant die meer dan tien jaar oud was? Maar ze kreeg geen tijd om daarover na te denken.

‘Ik zal je meteen naar onze dochter brengen’, zei de vrouw. Ze ging haar weer voor, de trap op naar de eerste verdieping.

‘Hier is het boek waaruit je moet voorlezen. Een halfuurtje. Zeker niet langer, want dat kan ze niet aan.’ Emily knikte

gehoorzaam, maar de vrouw was alweer naar beneden gegaan.

Voorzichtig klopte ze aan.

‘Kom binnen’, zei een fijn stemmetje van achter de deur. Emily greep het boek steviger vast en ging naar binnen.

Ze wist niet wat ze had verwacht, maar

ze schrok van het vele licht en de zachte kleuren in de kamer. Dit leek niet op een doodsbed. Ook hier brandde een haardvuur en het was er lekker warm. Aan het grote raam stond een bed waarin een meisje tegen donzige kussens rechtop zat en naar buiten keek. Ze had een witte japon aan. Haar gezicht had bijna dezelfde kleur als de japon, en ook de fijne handen op de witte lakens waren ontzettend bleek. Haar haren waren gitzwart. Het meisje draaide haar hoofd naar Emily en glimlachte.

‘Mama heeft al een stoel klaargezet’, zei ze.

Voorzichtig ging Emily zitten. Moest ze zich voorstellen?

Moest ze een praatje maken? Ze had er geen idee van waarover je met een doodziek meisje zoal sprak.

‘Bladzijde 176’, zei het meisje toen Emily bleef zwijgen.

Gehoorzaam bladerde Emily in het boek. Ze was opgelucht dat ze gewoon kon beginnen lezen. Daarvoor had de moeder – mevrouw Patterson – haar tenslotte ingehuurd. Om elke dag een halfuurtje te komen voorlezen.

Illustratie:
Martias De Leeuw

‘Reeds lang teisterde de Rode Dood het land. Nog nooit was een pestilentie zo noodlottig geweest en zo gruwelijk ...’ Emily brak haar zin geschrokken af. Een verhaal over de pest durfde ze niet voor te lezen aan een ziek meisje. Maar het meisje knikte bemoedigend.

‘Het is een griezelverhaal,’ zei ze met een glimlach, ‘daar houd ik van.’

Met schorre stem las Emily verder: ‘Maar prins Prospero was zorgeloos en onvervaard en scherpzinnig. Toen zijn gebieden half waren ontvolkt, ontbood hij duizend gezonde en luchthartige vrienden.’

Emily raakte meer en meer in de ban van het verhaal en lette minder op haar omgeving. Slechts af en toe keek ze naar het meisje. Dat luisterde met gesloten ogen en huiverde van griezelend genot.

Het halfuurtje vloog voorbij en Emily vond het spijtig toen het verhaal uit was en ze weer moest gaan.

‘Tot morgen’, zei het meisje met haar zachte stem.

‘Tot morgen’, glimlachte Emily.

De volgende dag verliep net zoals de eerste. Toen Emily binnenkwam, zat het meisje weer naar buiten te kijken. Emily ging naast haar staan en samen keken ze uit over de grote tuin. Het viel Emily op dat de bomen in de tuin nog kaal waren, terwijl ze overal elders in de stad in bloei stonden. Het gras was netjes gemaaid en het zand in de bloemperkjes lag geharkt te wachten op het ontkiemen van de eerste bollen. In het midden van de tuin stond een wit beeld van een dansend meisje.

‘Bladzijde 227’, vroeg het meisje en Emily las opnieuw een griezelverhaal voor.

En zo ging het elke dag. Emily hield van de verhalen en ze voelde zich steeds meer op haar gemak. Het meisje was vriendelijk, ook al zei ze niet veel. Ze vertelde niet over zichzelf

– Emily wist niet eens haar naam – en stelde geen vragen aan Emily. En dat was goed zo. Emily hoefde niets te weten over haar ziekte. Ook haar moeder zei nooit meer dan nodig was. Emily wilde haar vragen waarom haar man steeds oude kranten las, waarom alle haardvuren in het huis brandden en waarom ze steeds gekleed gingen alsof het winter was, maar ze deed het niet. Ze wilde haar baantje niet riskeren.

Toen ze, twee weken na haar eerste dag, weer aanklopte, deed er niemand open. Emily zette enkele passen achteruit, maar aan de voorkant van het huis waren – zoals altijd – alle gordijnen gesloten. Wat was er aan de hand? Meneer en mevrouw Patterson gingen nooit uit. Ze konden hun dochter toch niet alleen laten?

Emily liep naar de achterkant van het huis. Het meisje keek steeds uit het raam. Zij zou haar wel opmerken.

Maar toen Emily de tuin inliep, was het alsof ze ergens anders belandde. Van de netjes gemaaide grasperkjes was niets te zien. Overal groeiden braamstruiken, brandnetels, varens en onkruid. Emily baande zich een weg door de hoog opgeschoten planten. Het beeld dat ze vanuit het raam had gezien, lag op de grond. Een arm was afgebroken en lag wat verderop, overwoekerd door klimop. Wat was hier gebeurd? Hoe kon een tuin in amper één dag zo verwilderen? Ze keek naar het huis, maar het raam van de kamer van het meisje was donker. Dat kon niet. Het meisje mocht haar kamer niet verlaten. Of zou ze ...

Emily durfde haar zin niet af te maken.

Toen ze weer naar huis liep, kon ze de gedachte niet uit haar hoofd zetten. Wat als het meisje was gestorven? De hele avond en de hele nacht kon ze aan niets anders denken. En ook de volgende dag sleepten de uren zich langzaam verder tot het eindelijk tijd was om voor te lezen. Emily rende de hele weg naar het huis.

Illustratie: Mattias De Leeuw

Vandaag hoefde ze niet te wachten. De deur ging meteen open.
'Sorry dat ik er gisteren niet was', zei de vrouw toen ze haar binnenliet. Emily keek haar hijgend aan, maar er kwam geen verklaring.
'Ga maar naar boven, Laura wacht.' Het meisje was dus niet dood.
'Maar ... de tuin ...' hikkelde Emily. De vrouw deed alsof ze haar niet hoorde en ging het salon binnen.
Ook het meisje zei niets over gisteren. Ze deed alsof die dag nooit had bestaan. Toen Emily uit het raam keek, zag de tuin er even netjes uit als alle andere dagen. Het beeld stond mooi rechtop. Had ze alles gedroomd?

Emily probeerde het voorval te vergeten. Tot ze enkele weken later opnieuw iets vreemds opmerkte. Het meisje had haar gevraagd een nieuw boek uit de kast te nemen en Emily's oog viel op een foto in een zilveren kadertje. Het was een foto van het meisje. Boven haar stond in sierlijke letters: 'Laura Patterson, 20 september 1880.' Emily fronste. Het meisje op de foto was een jaar of twaalf, even oud als het meisje in het bed achter haar. Maar de foto was tien jaar geleden genomen. Emily draaide zich om.
'Heb jij een zus?' vroeg ze. Het was de eerste persoonlijke vraag die ze aan het meisje durfde te stellen.
'Het boek staat op de tweede plank', zei ze plots kortaf.
Emily zweeg geschrokken en nam het boek.
Na het verhaal was het meisje weer even vriendelijk als altijd, maar Emily durfde niets meer te vragen.

De tuin en de foto bleven rondcirkelen in Emily's hoofd. Ze wist dat er iets vreemds aan de hand was, maar ze had geen idee wat. En waarom waren de Pattersons zo gesloten? Het was alsof ze met een grote boog om elk persoonlijk detail heen liepen. In al die weken hadden ze haar niets verteld. Wat verborgen ze?

Die vragen groeiden en groeiden, en elke keer als Emily in het huis kwam, beukten ze tegen de binnenkant van haar hoofd. Maar ze durfde ze niet te stellen uit angst voor de reactie van het meisje en mevrouw Patterson. Emily kon niet meer slapen en niet meer eten. Het raadsel bleef haar elk moment van de dag bezighouden. Wat was daar aan de hand? Een week na het voorval met de foto nam Emily een besluit. Ze moest het weten! Met vaste tred ging ze op weg naar het huis. Het was zondag en ze moest vandaag niet voorlezen. Maar ze zou zich niet laten wegsturen.

Emily rook de geur van brandend hout nog voor ze de straat in kwam. Mensen liepen opgewonden langs haar heen. Ze riepen naar mekaar en troepten samen op de stoep voor het huis. Emily rende erheen. Het huis van de Pattersons stond in brand! Vlammen klauwden als grote vingers naar de hemel. Donkere wolken verduisterden de straat. Het vuur donderde en het huis kraakte. De mensen op de stoep keken toe hoe het grote huis werd verzwoegen. Hun gezichten glansden van de hitte en roet daalde neer in hun haren en op hun hoeden. Maar niemand stak een vinger uit. Niemand haalde water. Niemand riep om de brandweer. Iedereen keek enkel maar. Alsof ze bevroren waren.
'Doe dan toch iets!' gilte Emily. Het meisje was te ziek om zelf naar buiten te komen! Iemand moest haar helpen! Iemand

moest hen redden! 'Ze zullen verbranden!'
Een vrouw die naast haar stond, keek op.
'Er is niemand in dat huis, kindje. Het staat al jaren leeg.'
Haar stem klonk zo rustig dat Emily haar wel kon aanvliegen.
'Dat is niet waar!' schreeuwde ze. 'Meneer en mevrouw Patterson! Ik lees elke dag voor aan hun dochter!'
De vrouw schudde meewarig het hoofd. 'Ach, nee, je vergist je. Hun dochter is tien jaar geleden gestorven.'
'Een erg triestige zaak. Tuberculose, geloof ik', vulde een andere vrouw aan.
'Inderdaad. Erg triestig.' De eerste vrouw zuchtte bij de herinnering. 'Meneer en mevrouw Patterson zijn na haar dood meteen verhuisd.' Emily keek hen met open mond aan. Ze kon geen woord uitbrengen. Dit kon niet. Ze had gisteren nog ... Ze kon dit alles toch niet gedroomd hebben ... Was ze gek geworden? Of waren deze vrouwen gek? Alle mensen die daar gefascineerd naar de brand stonden kijken en niets deden? Langzaam, als de neerddarrelende roetstukjes, vielen de dingen die ze had opgemerkt op hun plaats. De oude kranten. De winter. De tien jaar oude foto. De tuin. Een tuin kon niet verwilderd raken in één dag.
Maar wel in tien jaar.
Het was niet nu daarbinnen.
Het was toen.
Emily wist niet of haar puzzel klopte. Maar ze wilde weten wat er in dat huis aan de hand was. Daarvoor was ze toch gekomen? Ze duwde het hek open en liep langzaam op het brandende huis toe. Met elke stap werd het warmer. Ze voelde hoe de hitte haar wangen schroeide. De rook prikte in haar ogen. Zonder na te denken greep ze de deurnop en duwde ze de deur open. Ze hoorde de vrouw achter haar schreeuwen. Ze lette er niet op.
Tien jaar geleden brandde dit huis niet, dacht Emily alsof het een bezwering was die het vuur plots zou doen verdwijnen. Ze stapte over de drempel en deed de deur achter haar dicht. Binnen rook het naar versgebakken cake.

Aline Sax is een van de meest belovende jonge Vlaamse jeugdauteurs. Ze debuteerde op haar zestiende met *Mist over het strand*. Op haar twintigste had ze al drie boeken op haar naam staan. Aline Sax studeerde geschiedenis aan de Universiteit Antwerpen. Die twee passies verbond ze met elkaar in historische jeugdromans zoals *De gebroken harp*, *Geen stap terug* en *Wij, twee jongens*. Voor Uitgeverij Averbode schreef ze *De Hond van Roosevelt*. Ze werd onder meer bekroond met de Provinciale prijs voor Letterkunde van de provincie Antwerpen en De Kleine Cervantes.